

GYMNÁZIUM
A STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA PEDAGOGICKÁ LIBEREC
Jeronymova 425/27, příspěvková organizace

Zletilí žáci školy – shrnutí jejich práv a povinností

Informace pro třídní učitele, žáky a rodiče žáků

Zákon č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník – § 30 Zletilost

(1) *Plně svéprávným se člověk stává zletilostí. Zletilosti se nabývá dovršením osmnáctého roku věku.*

(2) *Před nabytím zletilosti se plně svéprávnosti nabývá přiznáním svéprávnosti, nebo uzavřením manželství. Svéprávnost nabytá uzavřením manželství se neztrácí ani zánikem manželství, ani prohlášením manželství za neplatné.*

Od 1. 1. 2014 podle nového občanského zákoníku platí nová terminologie, kdy pojmy *právní subjektivita* a *způsobilost k právním úkonům* jsou nahrazeny pojmy *právní osobnost* a *svéprávnost*.

Práva, která žák získává zletilostí

- právo mimořádně nadaného žáka požádat o přeřazení do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku [§ 17 odst. 3 školského zákona]
- právo požádat o vzdělávání podle individuální vzdělávacího plánu [§ 18 školského zákona]
- právo požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení [§ 69 odst. 9 školského zák.]
- právo zanechat studia [§ 68 odst. 1 školského zákona]
- právo přestoupit na jinou střední školu [§ 66 odst. 2 školského zákona]
- volit být volen do školské rady [§ 21 odst. 1 písmeno c) školského zákona]
- právo udělit souhlas se zpracováním osobních údajů [§ 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů]
- souhlas žáka s poskytováním psychologické nebo sociálně poradenské služby [§ 1 odst. 2 vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách]
- právo udělit souhlas s orientační zkouškou na přítomnost alkoholu a přítomnost návykových látek

Uvedená práva má pouze zletilý žák, nemá je rodič zletilého žáka. Dnem nabytí zletilosti žáka přestávají být jeho rodiče zákonnými zástupci a stávají se **pouze** rodiči.

Po nabytí zletilosti **mají rodiče** (případně osoby, které vůči zletilému žákovi plní vyživovací povinnost) **právo na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání zletilého žáka** [§ 21 odst. 3 školského zákona]. Pokud zletilý žák nesouhlasí s poskytováním informací (známky, absence atd.), jeho nesouhlas nemá žádný vliv na informační povinnost školy, která ji bude plnit i dál.

Povinnosti zletilého žáka

- **informovat** školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání [§ 22 odst. 2 písm. a) školského zákona]
- **dokládat** důvody své nepřítomnosti ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem [§ 22 odst. 2 písm. b) školského zákona]
- **oznamovat** škole údaje vedené ve školní matrice a další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost žáka, a změny v těchto údajích [§ 22 odst. 2 písm. c) školského zákona]

Uvedené povinnosti plní zletilý žák a neplní je jeho rodiče. Rodiče v tomto období věku žáka mají právo na informace o výsledcích a průběhu vzdělávání zletilého žáka, ale nemají již vůči škole žádné povinnosti.

Škola proto nemůže (ani na návrh rodičů) vyžadovat omlouvání nepřítomnosti zletilého žáka jeho rodičem nebo vyžadovat jako součást omluvenky vyjádření rodiče.

Dohled nad zletilými žáky – škola nemusí vykonávat dohled nad zletilými žáky, má však za povinnost zajistit BOZ zletilých žáků jinými formami (poučením o pravidlech bezpečnosti a ochrany zdraví atd.) [§ 29 odst. 2 a § 164 odst. 1 písm. h) školského zákona].